

Checklist - Advocaten/rechters

Het Istanbul Protocol - wat te onthouden

Psychologische aspecten en mentale gezondheid

- Psychologische problemen bij foltering
  - komen zeer vaak voor (tot 90%) maar soms ook niet
  - worden vaak over het hoofd gezien (vooral als het gaat om specifieke culturele verschijnselen zoals schaamte of schrik)
- Ze zijn een deel van het bewijsmateriaal
- Ze kunnen een rol spelen in rechtszaken, door angst, stress, en gerelateerde geheugenproblemen. Ze kunnen onvolledige verklaringen, contradicties, concentratieproblemen en geheugenproblemen met zich meebrengen
- Gevolgsverschijnselen zijn niet beperkt tot Posttraumatische Stresstoornis
- PTSD en depressie zijn echter wel de meest voorkomende gevolgsverschijnselen
- Andere zijn
  - Specifiek (ze zouden enkel het gevolg kunnen zijn van een uiterst stresserende gebeurtenis, en eventueel direct aan een bepaald incident worden verbonden – bv. specifieke nachtmerries in PTSD)
  - Niet-specifiek maar gerelateerd aan het incident (bv. depressie)
- Dissociatie in de psychiatrische eerder dan de juridische zin verwijst naar een vaak voorkomende psychologische reactie op traumatische stress, waar de betrokkene tijdelijk zijn concentratievermogen en bewustzijn van de omgeving verliest
- Symptomen worden erger in omgevingen die lijken op de omgeving waar de incidenten hebben plaatsgevonden, en kunnen uitgelokt worden door schijnbaar onschuldige zaken zoals moeten wachten, luide stemmen of tralies voor een raam
- Bij de ondervraging kan het nodig zijn pauzes te nemen, de ondervraging in te korten of uit te stellen
- Het gevoel van hulpeloosheid of verlies van controle moet ten allen tijde worden vermeden
- Fysische, medische afwijkingen kunnen bijdragen tot psychiatrische afwijkingen of hen imiteren. Dit is bijvoorbeeld het geval bij hersenschade na slagen of een val
- Getraumatiseerde personen kunnen bij personeel dat betrokken is bij de afhandeling van de zaak, zoals dokters of advocaten sterke positieve of negatieve emoties opwekken
- Hoewel milde gevolgen vaak goed behandeld kunnen worden door competente professionals, is een levenslange opvolging soms noodzakelijk zonder enige garantie op volledig of zelfs gedeeltelijk herstel

- Voortgezette blootstelling aan verhalen over de traumatiserende gebeurtenissen zonder adequate hulp, bijstand en rust kunnen tot burn-out en indirecte of secundaire traumatisering leiden